

60
n
ia
;
;
y
er.
56
d-

KIS LAP

ESŐBEN. (Lásd a 255. lapon.)

16. szám. — 1879. Ára negyedévre 1 frt. 40. kr.

XVI. kötet.

kül.
kis
ben
nagy
énzt
tar-
bbbe

épület
t.

A TITKOS ELLENSÉG.

— Elbeszélés. —

(II. folyt.)

MUTÁN a nyulacsákról gondoskodott, kísétált a kertbe s kissé busult és unatkozott, mert egymagában kellett szünóráit töltenie. Sándor nem jött vele játszani. Hiába hívta, csalogatta: a szegény fiu annyira el volt szomorodva, hogy eszébe sem jutott a játék vagy multság. Bizony félni lehetett, hogy utoljára bele betegszik.

Marika tehát cél nélkül bolygott ide-oda a kertben, míg végre eljutott egészen a hátsó kerítésig, mely a kertet a mezőtől elválasztotta. Amint itt elgondolkozva járkált, hirtelen összerezzen, mert a kerítésen tul egyszerre beszélgetést hallott s az egyik ember hangját megismerte. Tüskés Bandi volt ott, egy fiatal fickó, akit senki sem szeretett a faluban, mert nagyon rossz híre volt, hogy dologtalan, csavargós, talán bizony még rosszabb is. Valami nagy bünt senki sem tudott ugyan reá, de holmi verekedés és más csínyek miatt már kétszer börtönben ült és senki sem szerette őt háza közelében látni. Marika kikukucsált a kerítésen és megismerte, hogy csakugyan Bandi; a másik embert nem ismerte, de ez már igazán ijesztő, vad külsejű fickó volt. Háttha talán valami gonosz terven törnek a fejöket? Marika tudta ugyan, hogy nem szép dolog a leselkedés, de egy pillanatig mégis hallgatózott. Bandi éppen így szólt:

— Már biz'én nem tettem volna, pajtás. Tette volna meg maga! Ha pedig olyan kényes urfi, hogy szégyelte, hát hagyta

volna abba. Egy szó mint száz, esunya dolog egy ilyen ártatlan állatot megölni, aztán meg szomorúságot okozni másoknak.

Marika majd fölkiáltott meglepetésében, — hiszen ezek a tanár kutyájáról beszélnek . . . ezek bizonyosan tudnak róla valamit. Tovább is akart hallgatóni, de a két ember ezalatt már odább ment és csakhamar eltűnt a bokrok mögött.

A kis leány hamarjában nem tudta mit tegyen: utána kiáltson-e, vagy siessen be a házba és megmondja mit hallott. Rövid gondolkozás után mégis jobbnak találta, hogy előbb beszéljen Bertával vagy a nagymamával, nehogy valami helytelent kövessen el.

Bandi ezalatt tovább ballagott pajtásával és tüzeskedve beszélt ilyképen:

— Már akár mikép volt, én azt mondom, hogy nem jól volt; én meg nem tettem volna száz forintért sem, nemhogy egy pár tizesért. Aztán meghallottam, hogy most ennek a jó Sándor urfiának van baja miatta, mert őt fogták gyanuba . . . már pedig ez olyan áldott jó gyermek, mint a falat kenyér. Akár hányszor találkozik velem, mindig megáll és barátságosan beszélget, nem szégyel szóba állani velem nem is csufol, mint a többi ember; a télen pedig, mikor beteg voltam, még meg is látogatott és hozott a szegény öreg anyámnak pénzt, hogy vegyen számomra orvosságot. Az apja is olyan jó ember, pedig ez nagy ur ám és vitéz katona. Azt mondom neked, Miska, menj egyenesen ahhoz a tanár urhoz és vallj meg neki mindent, mert különben én megyek és elmondom.

— Ugyan hagyd már abba! szólta Miska boszusan. Van talán eszem, hogy be ne csukassam magamat.

— De én nem tűröm, pattant fel Bandi. Hallottam az öreg kertésztől, hogy mióta a Sándor urfit a miatt a gonosz história miatt kicsapták az iskolából, az egész család meg van szomorodva. Hát még ha a Kardos őrnagy ur megtudja!

— Micsoda? Mit beszélsz? Kardos őrnagy?

— Igen, így hívják a Sándor urfi atyját.

— Mért nem mondtad ezt mindjárt! Hiszen ő volt hajdan az én kapitányom, mikor még katona voltam . . . mikor még becsületes ember voltam. Sok jót tettem s ha tudtam volna, hogy az ő fiának lesz baja, inkább levágtam volna a kezemet, hogysem elfogadjam annak a gonosz fiúnak a pénzét, a ki rávett, hogy éjjel titkon mérgezzem meg a kutyát! De hát ki hitte volna ezt!

És a vad arcú ember egészen megzavarodott s szinte könyezett; aztán rövid szünet után így szólta:

— Most már legalább jóvá teszem amennyire lehet. Nem bánom, ha be is csuknak . . . úgy is börtönbe kerülök, ha azért nem, hát másért . . . de legalább vitéz kapitányom fiát kiségitem a bajból. Jöjj velem, Bandi, meglátod, hogy megteszem.

Mig a két csavargó így tanakodott, Marika híven elbeszélte mindent a nagymamának, aztán Sándornak is, és nagy volt az öröm, hogy most már mindjárt ki fog derülni minden. Marika egészen büszke és boldog volt, hogy ő találta meg a nyomot, neki lehet majd köszönni Sándor

ártatlanságának bebizonyítását; de öröme nem sokáig tartott. Hiába keresték Bandit és pajtását, kik a titkot ismerték, — sehol hírek nem volt, látni sem lehetett őket a vidéken s így kérdőre sem lehetett őket vonni.

— Bizonyosan csak álmodtad az egészet, szólta Sándor boszusan. Eszedbe jutott valami bolondság s ismét csak fecsegtél a világba, magad sem tudod mit!

Hiába bizonyítottatta Marika, hogy igazán hallotta mindazt, a mit elmondott, nem adtak reá, nem hitték s a szegény leányka most már versenyt busult Sándorral.

De hát mi történt, hogy az a két csavargó oly hirtelen eltűnt? Hiszen épen a tanárhoz indultak, hogy fölfedezzék a dolgot.

Igen, oda indultak, de nem jutottak el odáig. Épen két vagy három nappal azelőtt vakmerő rablás történt; a pandurok nyomozták a bűnösöket és rá találtak a nyomra; megtudták, hogy az egyik gonosztevő Miska volt, a Bandi pajtása, a ki a kutyát megmérgezte. És amint Bandi és Miska a mezőről befelé indultak, egyszerre három csendbiztos termett előttük és megállította őket. Miska, bűnösnek érezvén magát, szökni akart, de az egyik pandur erős kézzel megragadta.

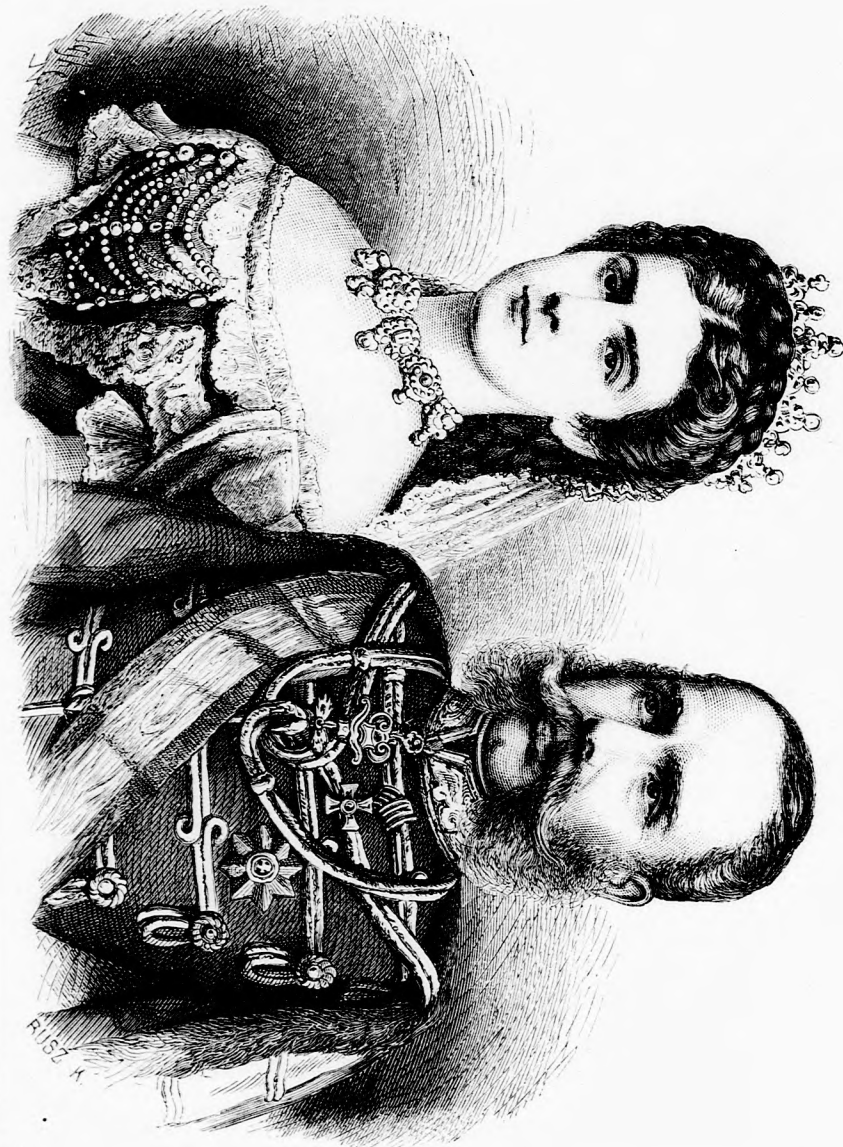
— Meg ne kísértsd a szökést, mert agyon lölek! (Folyt. köv.)

EGY NAGY KÖLTŐ MONDÁSA.

*Ó tavasz, ifjúsága a természetnek!
Ó ifjúság, tavasza az életnek!*

(Dante.)

ÉLJEN A KIRÁLYI PÁR! (Gárd a 245. lapon.)

Éljen a királyi pár!

— 25 éves ezüst lakodalmuk alkalmából. —

(1879. Április 24.)

HOGY a magyar király és neje Erzsébet,
A bűt és örömet egymással megérve,
Egymással megosztva gyászt és dicsőséget,
Együvé forrtanak: most huszonöt éve.

Minden magyar kebel királyának híve,
Melegen óhajtja őszintén és mélyen,
Mialatt hangosan fendobog a szíve:
A fölséges pár sok boldog évet éljen!

KELETI MESÉK.

I. A kis pupos halála.

HOL volt, hol nem volt, hajdanában
hires Kasgar városában volt egy
becsületes szabó mesterember, ki
szorgalmas munkájából szépen megélt
feleségével együtt. Egy napon, amint az
ablaknál ülve varrogatott, egy kis pupos
ember állt meg az ablak alatt és oly szé-

pen furulyázott, hogy a szabónak egész
gyönyörúsége telt benne.

— Hallod-e, barátom, szólt a szabó,
pénzem nincs, hogy megajándékozzalak,
de ha betérsz hozzám, szívesen látlak egy
kis barátságos vacsorára.

A kis pupos elfogadta s nem sokára
jókedvűen együtt ültek az asztalnál. A
szabó felesége pompás halat készített,
izlett mindnyájuknak; a kis pupos azon-
ban, igen éhes lévén, nagyon és mohón
falatozott s egyszerre egy szálka meg-
akadt a torkán. Szólni sem tudott többé,
hanem lefordult a székről s mikor a szabó
és felesége nagy ijedten oda ugrottak
hozzá, úgy látták, hogy már meghalt.

Most már meg volt akadva a sze-
gény szabó, mit csináljon. Ha a halottat
ott találják házában, azt fogják hinni,
hogy ő ölte meg, mert hiszen egészen
egészségesen tért be hozzá. Sokáig tana-
kodott tehát a feleségével és végre, mikor
már jó késő éjszaka volt, fölkapták a

halottat és elvitték egy orvos házához. Kopogtatásukra a szolga kinyitotta az ajtót s a szabó azt mondta neki, hívja ki gyorsan gazdáját, mert súlyos beteget hoztak. A szolga sietett föl a lépcsőn s midőn bement, a szabó és felesége hamar föl vitték a holtat és a lépcső tetején oda támasztottak a karfához, aztán elszöktek.

Az orvos nem sokára kijött s mert kint sötét volt, tapogatózott a lépcsőnél s belelődött az odatámasztott kis puposba és lelökte a lépcsőn.

— Mi volt ez? kérde csodálkozva. Hozzatok lámpást!

A lámpás világánál aztán látott egy holt embert s most már ő ijedt meg, hogy ő ölte meg és tanakodott a feleségével, hova rejtse a halottat.

Nem messze lakott egy boltos s az orvos elhatározta, hogy annak lakásába csempészi be a halottat. Fölkapta tehát s a sötét éjben elvonszolta a boltos házáig, létrát támasztott az ablakhoz s a kis pupost bedugta az ablakon át, a szobába.

De a boltos fölébredt a zajra s látván, hogy valaki az ablakon át lopózik a szobába, fölkapott egy nagy bunkós botot és rettenetesen ütötte a kis pupost. Ez pedig, amint kívül az orvos eleresztette kezét, élettelenül elterült a szoba padlóján s most már a boltos ijedt meg, hogy megölte a betörőt.

Rettegvén, hogy gyilkossággal fogják vádolni, vallára emelte a halottat és kivitte az utcára, hogy ott hagyja; de szerencsétlenségére czirkáló rendőrökkel találkozott, kik rajta kapták és elfogták. Hiába szabódott, bekísérték a börtönbe,

másnap a bíró elé állították s a bíró akasztófára ítélte.

Már épen vinni akarták, hogy kivégezzék, midőn a hallgatók közül előlépett az orvos és így szólt:

— Ne bántsák ezt az ártatlan embert, — én öltem meg a kist pupost!

A bíró kihallgatta az orvost, aztán így szólt:

— Jól van, tehát akasszátok fel az orvost!

Az orvost megragadták és vinni akarták, de ekkor meg a szegény szabómester lépett elő és így szólt:

— Ne bántsák ezt az ártatlan orvost! Ha már valakinek akasztófára kell jutni, hát jussak én oda, mert én vittem a holt embert az orvos házába.

A bíró ugyancsak csodálkozott, hogy a dolognak nem akar vége szakadui s midőn a szabó elmondta, hogy halt meg nála a kis pupos halevés közben, a bíró nem tudta: higy-e neki vagy sem, föl akasztassa-e vagy sem. Már épen azt akarta mondani, hogy a szabó bizonyosan hazudott, midőn egyszerre furesa prüszögés és ásitás hallatszott a földről. Ott feküdt az agyonütöttnek vélt kis pupos, — aki azonban épen nem volt meghalva. A szálla szerencsésen kiugrott a torkából, a kis pupos vigan fölugrott s ugyancsak csodálkozott, mikor annyi embert látott maga körül.

Ekkor persze csakhamar kiderült minden s nem akasztották fel sem a szabót, sem az orvost, sem a boltost, hanem mindnyájan vigan hazamentek és közösen jó lakomát csaptak; de azt megfogadták, hogy ezután többé soha sem fognak

ily álutakon szabadulni igyekezni a kellemetlenségéből.

* * *

II. Baba Abdalláh kincse.

Hires Bagdad városában, az utcasarkon álldogálva koldult egy szegény öreg vak ember. Egyszer egy jómódu férfi alamizsnát adván a koldusnak, kérdezte, hogy hívják és miképen jutott ily sorsra? S a vak ekképen felelt:

— Baba Abdalláh az én nevem s történetem szomorú és tanulságos. Bagdad kereskedő voltam hajdanában, száz tevém volt és messze földre hordtam a portékát, mindannyiszor nagy nyereséggel szaporítva vagyonomat.

Egy napon nyolczvan tevét raktam meg különféle portékával; egész vagyonomat e portéka vásárlására fordítottam. Utra keltem a messze Baltorába s ott szerencsésen el is adtam mindent és jókedvűen megindultam haza tevémmeel. A nagy sivatagban egy napon megpihentem egy pálmafa árnyékában s amint ott üldögélek, hozzám jó egy vándor dervis (szerzetes) és illedelmesen köszönvén, szintén lepihent az árnyékba. Beszélgettünk mindenféléről, míg végre a dervis azt mondá, hogy nem igen messzire tud ő egy nagy kincset, annyi aranyat, ezüstöt és drágakövet, hogy mind a nyolczvan tevesem bírná el. Ajánlotta, hogy menjünk oda együtt, rakjuk a kincset a tevékre és osztozzunk meg: negyven teve legyen az övé, negyven az enyém.

Nagy örömmel elfogadtam az ajánlatot s azonnal utra keltünk. Nemsokára eljutottunk egy sziklás helyre s itt a dervis így szólt:

— Fektesd le tevéidet, hogy meg-rakhassuk őket; szedd össze minden zsákodat, hogy ide hordhassuk a kincset.

Megtettem s ezalatt a dervis összeszedett egy kis száraz galyat s tüzet rakott az egyik szirt tövében. Mikor a tűz már lobogott, a dervis valami fehér port szórt rá és titkos varázsszavakat mondott. Rögtön nagy füst emelkedett a tüzből és egészen elfödte a szirtet; amint a füst elhúzódott, a szirt oldalában tágas nyílás látszott, mely egy nagy barlangba vezetett.

Beléptünk a barlangba s szinte káprázott a szemem, amint körülnéztem; roppant halmokban hevert ott az arany, ezüst és mindenféle drágakő. Mohón neki estem és megtöltöttem a zsákokat, melyeket aztán kihordtunk és a tevékre raktunk, bár nagyon sajnáltam, hogy többet nem vihetek el. Mielőtt kimentünk a barlangból, láttam, hogy a dervis egy arany serlegből egy kis fekete fa-szelenczét vesz ki és dug zsebébe. Kiérvén a barlangból, a dervis megint tüzet rakott, megint szórt rá abból a fehér porból, s mikor a füst eloszlott, a nyílás eltűnt s ismét a régi egyszerű szirt látszott.

Megosztottunk a kincsekkel megrakott tevéken s utnak indultunk: én negyven tevével Bagdad felé, a dervis szintén negyven tevével Baltora felé. De a kincszomj ekkor már teljesen megragadta lelkemet, nem tudtam elviselni a gondolatot, hogy a dervis a kincs felét elviszi. Megállítottam tehát tevéimet s a dervis után sietve mondám:

(Folytatása a 250. lapon.)

KIRGIZEK. (Lásd a 251. lapon.)

(Folytatás a 247. laphoz.)

— Kedves barátom, te jámbor pap vagy, bizonyosan nem is tudod, milyen nagy vesződéssel jár az, ha az embernek negyven tevét kell hajtani. Jobb volna, ha csak harminczat tartanál meg és nekem ötvenet engednél. Én könnyebben bírok velök.

— Erre bizony nem is gondoltam, felelt a dervis nyugodtan. Legyen úgy, amint kívánod, legyen ötven a tied s Isten áldása kísérjen.

Ugy történt s ismét elváltunk; de nem messzire mentünk s ismét megállítottam tevémeket és a dervis után siettem.

— Kedves barátom, mondtam, ugyan minek bajlódnál te harmincz tevével és ezzel a tömérdek kincsesel? Hiszen te szent ember vagy, neked nincs szükséged gazdagságra. Én azt hiszem, elég volna neked husz tevé is.

A dervis minden ellenmondás nélkül átengedett még tíz tevét a kincessel együtt; de kapzsiságom csak annál inkább növekedett. Magunk voltunk a sivatagban, ő gyenge öreg ember, én pedig izmos, fiatal, tizszerte erősebb mint ő. Ismét felszólítottam tehát, hogy még tizet adjon nekem, végre pedig még az utolsó tíz tevét is elvettem tőle, úgy hogy mind a nyolczvan tevé az egész kincessel együtt az enyém volt. Az öreg dervis, látva fenyegető viseletemet, nem nagyon ellenkezett és végül így szólt:

— Jól van, legyen mind a tiéd. Csak egyre kérlek, kedves barátom: használd jó célra gazdagságodat s ne feledd, hogy Isten, aki adta, el is veheti. Légy bőkezű

a szegények iránt s légy védője, gyámoltója a gyöngéknék és szerencsétleneknek.

Nekem azonban épen nem volt kedvem meghallgatni ezt a jó tanácsot. Nem értem be azzal, hogy oly roppant kincsre tettem szert, még több után sovárogtam. Eszembe jutott az a kis szelencze, melyet a dervis zsebre dugott. Hátha abban valami olyan kincs rejlik, mely többet ér, mint a többi mind együtt? Így szóltam tehát:

— Mondd csak, miféle szelenczét dugtál az imént zsebre? Add nekem!

A dervis most sem ellenkezett, hanem átadta a szelenczét és így szólt:

— Ime, szívesem átadom ezt is, de jól vigyázz reá. Ebben bűvös olaj van, mellyel ha megkened bal szemedet, meglátsz minden rejtett kincset, akárhol legyen elrejtve. De ha jobb szemedet kened vele, akkor megvakulsz.

Mohón kaptam a bűvös szer után s rögtön kísérletet tettem, megkentem bal szememet. . . és ime, a dervis igazat mondott! A föld mélyében különböző helyeken mindenféle kincseket láttam. Ekkor az ötlött szemembe, hogy hátha a dervis rá akar szedni s ha jobb szemem megkenése még csodásabb eredményű volna? Hiszen az nem lehet, hogy a bűvös szernek a bal szemre más hatása legyen, mint a jobbikra. Azonnal megkentem a jobb szememet. . . de mekkora lett rémületem! Rögtön teljes sötétség vett körül, megvakultam mindkét szememre. Kétségbe esetten kiáltottam, de a dervis haraggal szólt:

— Gonosz ember, megkaptad méltó büntetésedet. Kapzsi és háládatlan voltál, meglakolsz érte,

Elmarad
rablók
ták kin
hagyta
K
feküdt
megha
néhány
könyör
És azó
elköve

A

rész k
ban a
ember
ázsiai
tudom
sen el
melye
hatun
tanull
lett v
végre
nap i
szom

nyuga
tól,
szeret
város
mivel
de a
egy l
élni.
rolna
nak,
mig
való
és va

Ezzel ott hagyott s én tehetetlenül maradtam a sivatagban. Azután jöttek rablók s kifosztottak mindenből, elhajtották kincses tevéimet, engemet pedig ott hagytak.

Keservesen megbánva bűnömet, lefeküdtem a földre s kész voltam rá, hogy meghalok ott a sivatagban. De másnap néhány utazó kereskedő rám talált és könyörületességből elhozott ide a városba. És azóta itt élek alamizsnából és siratom elkövetett gonosz tetteimet.

K I R G I Z E K.

(Képpel a 248—249. lapokon.)

A ki közületek már tanult földrajzot, bizonyosan tudja, hogy az öt világ-rész között Ázsia a legnagyobbik s magában az egy khinai birodalomban több ember lakik, mint egész Európában. Az ázsiai népek között vannak miveltek és tudományban, mesterségeiben meglehetősen előhaladottak, mint pl. a khinai, japáni, melyektől egyetmást mi európaiak is tanulhatunk, ámbár ők persze még többet tanulhatnak tőlünk. E miveltek mellett vannak aztán kevésbé miveltek és végre vannak olyanok is, melyek még mai nap is kóbor vándor életet folytatnak és szomorú tudatlanságban élnek.

Ilyen vándor nép a kirgiz is. Ázsia nyugati részein nem messze a Kaukazustól, nagy sivatagok terülnek el; ezeken szeret a kirgiz tanyázni. Vannak itt-ott városok is és a nép egy része, mely már miveltebb, rendes házakban él s szánt, vet; de a nagyobb rész semmiképp sem akar egy helyen maradni és rendes munkából élni. Kisebb-nagyobb csapatokban vándorolnak a pusztákon s ahol jó legelőt találnak, ott sátort ütnek és addig maradnak, míg lovaiknak, juhaiknak van legelni valójuk. Egész vagyonuk a nyájakból áll és van köztük gazdag ember is, akinek sok

ezer birkája van. Az ilyen gazdag ember szép ruhát, fegyvert vásárol a városban és nagy tekintélynek örvend társai között, kik szegényes rongyokban járnak.

A kirgiz gyermekek természetesen csak úgy vadon nőnek fel, nincs ott semmiféle iskola s alig akad egy-két írástudó ember. A fiuk korán megtanulnak lovagolni, fegyverrel bánni s az egyes vándortörzsek nem ritkán harcra kelnek egymás ellen a legelő miatt. Az idegennek pedig nem tanácsos erős katonai kíséret nélkül e tájakon utazni, mert kifosztják s örülhet, ha pusztá életét megmentheti.

KÉT KIS BOGÁRKA SZOMORU TÖRTÉNETE.

— Négy képpel. —

BEKÖSZÖNT a nyájas tavasz, a lomb kizöldült, a fecske s a dallos madarak visszatértek s a különböző bogárcák is előbujtak a föld mélyéből, hova a tél elől menekültek. A sok között előbujt egy nagy család is, mely az éjeli rovarok közül való volt. Az öreg apó intette a fiatalokat:

— Fiaim, aztán vigyázzatok, ne bujjatok ki a rejtekből, míg a nap süt, mert nagyon sok ellenségünk van. Nekünk csak esti szürkületben tanácsos röpkednünk.

A fiatalok meghallgatták a tanácsot és egy ideig követték is, csak úgy lesből dugták ki a fejüket nappal. Volt azonban közöttük kettő, aki nagyon unalmasnak találta ezt az életet.

— Ugyan már mért ne nézhetnénk kissé szét a világban, mikor olyan szép fényes a nap? Én bizony holnap reggel utnak indulok! szólt az egyik.

— Én veled tartok! szólt a másik.

A többiek e beszéd hallatára szintén kedvet kaptak és másnap reggel hogy a nap kisütött, csakugyan kirepültek sereggestől. Már messzire röpültek s roppantul tetszett nekik a kirándulás; a két nyugtalan testvér volt a vezér s a többiek

gond nélkül követtek. Egyszerre azonban ugyancsak megijedtek, mert két hatalmas kardos vitéz támadta meg őket: két nagy darázs. Kettő közülük áldozatul esett, a többiek szerencsésen elmenekültek és végre egy majorság közelében pihentek meg.

Itt azonban még nagyobb veszedelem várt rájuk: tyúk, liba, kácsa ott kapargált és megpillantván a bogárkákat, rájuk rohant. A két bogár-vezér vitézül nekiment egy tyúknak és meg-

csipte a szeme tövében, úgy hogy a tyuksereg nagy ijedelemmel elfutott; de bizony a kacsák nem ijedtek meg, hanem bekapdosták a szegény bogárkákat!

— Oh, minek is jöttünk ide! kiáltá megrémülten a két nyugtalan bogárka; siessünk haza.

Elröppentek, de már nagyon megfogyva, mert a kacsák sokat felfaltak. És amint a mezőn siettek hazafelé, ott meg a különböző vad szárnyasok rohantak rájuk, úgy hogy utoljára már csak a két vezér

marad
lapu a
J
ván,
ségeik
voztal
hogy
nek.
egy
ment

—
bogar
Haza
mutat
urnak

És
szeren
bogár
ba g
haza
egy k
reset
zárja
káka
az eg
rült
az a
írás
zé r
más
az üv

elég
fü
ment

A
bogá
soká
végr
s az
gen
pilla
rét,

a va
de k

maradt. Ezek is elbujtak egy nagy uti lapu alá.

Jó ideig pihentek itt. Végre gondolván, hogy ellen-ségeik már eltávoztak, előbujtak, hogy haza menjenek. Épen akkor egy iskolás fiu ment arra.

— Nini, miféle bogarak ezek? Hazaviszem, megmutatom a tanító urnak.

És megfogta a szerencsétlen két bogárkát, papirosba göngyölte és haza vitte. Otthon egy kis üveget keresett, hogy abba zárja el a bogárkát, de e közben az egyiknek sikerült elmenekülni s az asztalon levő irások, levelek közé rejtőzni. De a másik fogva volt az üvegben.

— Nem baj, elég az is, szólt a fiu és aztán kiment.

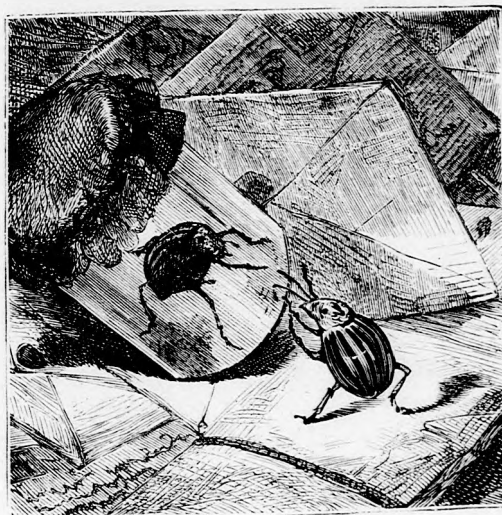
A megmenekült bogárka, mikor sokáig csönd volt, végre előmászott s az átlátszó üvegben keresztül megpillantván testvérét, odasietett.

— Jőjj hamar, most elszökhetünk!

— Nem lehet, felelt amaz busan. Ez a valami, a miben vagyok, átlátszó ugyan, de kemény, nem lehet többé szabadulnom.

Csak te siess haza és kérj bocsánatot szüleitől helyettem is. Isten veled!

A szabadon levő bogárka habozott, nem akarta elhagyni fogságba jutott testvérét, de ekkor belépett a fiu, észrevette, megfogta és betette az üvegbe a másikhoz. Azután pedig gombostűt hozott a fiu, feltűzte a két ritka bogárkát s most már meghalva ott fekszenek a kis deák rovargyűjteményében!

A LÉGY LÁBA.

(Képekkel a 256. lapon.)

MINDNYÁJAN tudjuk, hogy igen közönséges dolog legyet látni, amint a sima ablaküvegen gyorsan mászik fölfelé, vagy épen a szoba tetején, fejjel lefelé egészen kényelmesen sétálgat; sőt úgy látszik, hogy az ilyen sétát a magasban különösen szereti, aminek igen egyszerű magyarázata van, az t. i. hogy a légy szereti a meleget, a

meleg pedig mindig fölfelé áramlik, tehát a szoba tetején a levegő legmelegebb.

Ez olyan közönséges dolog, hogy mindenki mindennap látja, de azt hiszem.

kis olvasóim közül kevesen gondolkoztak a fölött, miképen tud a légy ilyen módon járni? Hiszen az ember és mindenféle állat még csak meg sem kísértheti, a legügyesebb tornász sem tudna sima szobafalra fejjel lefelé járni; a test sulya lerántaná. Mért nem rántja le a legyet is?

Eleinte azt hitték, hogy a légynek apró karmai vannak, melyekkel kapaszkodik; — csakugyan van is minden lábán két kis karma, de ezzel a sima üvegre nem tudna belekapaszkodni. Azt is gondolták, hogy valami ragadós nedv van a lábán, ezzel tapad oda; de ennek nyoma maradna, már pedig a legpontosabb vizsgálat mellett sem fedezhetni föl semmi nyomot a légy léptei után. Más magyarázata van tehát a dolognak s ha meg akarunk győződni, nem marad egyéb hátra, mint megfogni egyet.

Ime, itt van egy, megfogtam. Ugyan csak kapálózik, vergődik hat apró lábával, egy pillanatig sem nyugszik meg; oly sebesen hadonáz, hogy lehetetlen jól megtekinteni lába alkotását; de ha nyugton maradna is, oly piczike, vékonyka a lába, hogy semmi különöset sem vennénk rajta észre. Ah, de ime, elszabadult, elröpült, — kezemben hagyva egyik lábát, mely kiszakadt. És, úgy látszik, nem nagyon sajnálja, mert vígan röpked tovább. Reméljük tehát, hogy egy lába elvesztése nem nagy baj neki.

Most hát vizsgáljuk meg a lábat, — de nem szabad-szemmel, mert így semmire sem jutnánk, hanem nagyító üveggel, még pedig olyanal, mely több százszorosan nagyít és a hajszálnyi légylábat ujnyi vastagnak mutatja. Most aztán csakhamar megtudunk mindent, amit tudni kívántunk. A két ábrán láthatjátok, a mit a nagyító üveg mutat, még pedig az I. ábrán, a mint a légy lába a sima üveghez tapad, a II-ik ábrán a légy lábát oldalról tekintve.

Azt látjuk, hogy a légy lába tövén van két karom, s vannak hosszú szőrszál-

ak; de nem ezek a fontosak. Legnevezetesebb a két átlátszó talp féle, mely furcsa rövid szőrrel van benöve, még pedig oly szőrrel, mely a vége felé szélesedik s üreget foglal magában. Ezt természetesen szabad szemmel nem láthatni. E hajszálcskák segítségével tud a légy a sima üvegen s a szoba tetőn fejjel lefelé járni, még pedig egy most már ismeretes természeti törvény szerint. Akárki megpróbálhatja, hogy ha például a levegőt kiszívja s a pohár ezalatt egy más tárgyhoz van tapadva úgy, hogy levegő nem mehet bele, akkor a pohár nem válik el attól a másik tárgytól, sőt egy kis erőfeszítésbe kerül elválasztani; ez onnan van, mert kívülről a levegő nyomja a belül légüres poharat. Ilyenformán működnek a légy lábán levő üreges szálcskák. Amint a légy a sima üvegre teszi lábát, kinyomja a kis üregekből a levegőt s minden szálcskában légüres lyukacska támad, ezáltal a láb a falhoz, üveghez tapad és így fentartja a legyet.

A természet számos rovarat ellátott ilyen elmés készülékkel s ezeket látjuk aztán olyan módon kuszni-mászni, hogy a legügyesebb tornász sem utánczhatja.

ESŐBEN.

(Képpel a czímlapon.)

ESŐ karikába

Három kicsi madárkára,

Hej, de bőven hull reájok!

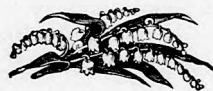
Meg is ázik toll-bundájok.

Hamar, hamar az erdőbe,

Ott akadnak jó ernyőre,

A vad komló nagy levele

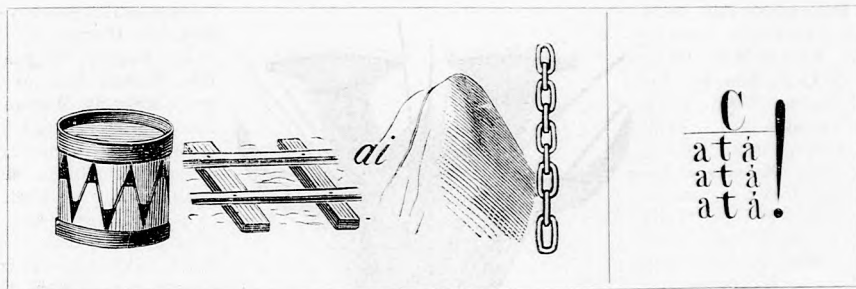
Esőt rájok nem ereszt le.

A s
Laps o

G r.
tése 5 ft.
Anna-M
1—1 ft.
50 kr.;
60 kr.;
1 ft.; S
magyar
1 ft.;
Ilonka
kr., (eh
ft., Kor
Julis 3
kr., Tó
Fekete
Zsigmon
2—2 kr.
Hencz
Lidia: 2
Fekete
Lidia 2
Pécsi Kl
2 kr., U
János 2
2 kr., E
kr., Dék
Gergely
2 kr., C
Miklós
2 kr.,
M e l l y
összesen
Ehhez
380 ft.
mindöss
egy ma

K É P - R E J T V É N Y E K.

Kis Értesítő.

A szegedi árvizkárosultak javára a »Kis Lap« olvasói közül újabb adakoztak:

Gr. Sigray-St. Marsan Sándor gyűjtése 5 ft. (ehhez járultak: gr. Sigray-St. Marsan Anna-Mária, Bretagne József és Sándor testvérek 1—1 ft., barátnőjük Dóri 1 ft.) Pártos Gyula 50 kr.; Szögyényi Iduska és Natika 2 ft 60 kr.; Farkas Mariska 2 ft.; Brenner Száli 1 ft.; Simay Emilia 1 ft.; Villi Mari egy magyar huszas; Galgóczy Teréz és Margit 1 ft.; N. N. Sipekről 1 ft.; Ribianszky Ilonka 1 ft.; Kovács Ilona gyűjtése 2 ft. 20 kr., (ehhez járultak: Kovács Ilona és Gizella 1 ft., Komjáti Lajos és András 2—2 kr., Szabó Julis 3 kr., Kocsis István 2 kr., Zajos Balázs 2 kr., Tóth András 2 kr., Szabó Gergely 3 kr., Fekete István 2 kr., Sárjai Balázs 3 kr., Kocsis Zsigmond 2 kr., Baranyai Zsigmond és István 2—2 kr., Pintér Balázs 2 kr., Szalay Zsófia 4 kr., Hencz Mária 2 kr., Kocsis Mária 3 kr., Zajos Lidi: 2 kr., Nagy Albert 2 kr., Tanka Julis 2 kr., Fekete István 2 kr., Kocsis Eszter 2 kr., Hegedüs Lidia 2 kr., Nagy Zsófi 3 kr., Bertók Julis 2 kr., Péczy Klára 2 kr., Nagy Lidi 3 kr., Szabó Szidi 2 kr., Udvaros 2 kr., Pintér Lajos 2 kr., Major János 2 kr., Nagy Károly 4 kr., Veisz Ignác 2 kr., Pusztai Juliánna 5 kr., Csintalan Zsófi 4 kr., Dékány Mari 3 kr., Hencz Lidi 3 kr., Szabó Gergely 3 kr., Pecz András 2 kr., Szabó István 2 kr., Gáll Mari 2 kr., Kocsis Lidi 3 kr., Tabi Miklós 5 kr., Péczy Erzsébet 4 kr., Zajos János 2 kr., Bancsó Lidi 2 kr., Borza Lidi 2 kr.); Mellyes Irénke 1 ft.; b. Inkey Imre 1 ft. összesen 19 ft. 30 kr. és egy magyar huszas. Elhöz hozzáadva a mult számban kimutatott 380 ft. 12 krt, tesz a »Kis Lap« eddigi gyűjtése mindössze 399 ft. 42 krt, 3 db. aranyat és egy magyar huszast.

Ez adományokat átszolgáltattam rendeltetésük helyére s a szenvedők nevében köszönetet mondok a nemes szívű kis adakozóknak. *)

FORGÓ BÁCSI.

A »KIS LAP« XVI. köt. 13-ik számban közölt képrejtvény megfejtése:

„Szegeden árviz tört ki.“

Helyesen fejtették meg: Auer Albert és Teréz, Bódy Irma, Markgraf Erzsike, Tauszik Andor, Pécsy Angyalka, Balássovich Alice, Umbach Lajos és Géza, Zuna Gusztáv, Buday Emma, Nagy Mariska, Liphay Béla, Schmierer Valéria, Kauders Ilka, Ella és Lajos, Fuchs Róza, Csukási Jenő, Floderer Jenő, Ixel Lajos és Jenő, Jakobi Riza és Lajos, Fraenkel Mariska és Józsi, Kohn Jetti, Ballagi Malvin, Reich Vidor és Aladár, Karpelesz Jenő, Koppstein Etel és Jenő, Muth Aladár, Hoffmann Rezső, Deisler Károly, Baczó Erzsike, Zucker Ida, Gráber és Büchler testvérek, Spitzerer Janka, Cselley Kálmán, Berzeviczy Gyula, Kolossa Kálmán és Ferencz, Prónay Albert, Schön Flóra és Lina, Förstner Sándor és Gyula, Schlesinger Etel, Heizler Gyula, Klein Adolf, Bogvary Leontin, Hruzek Klémi és Erzsike, Grünbaum testvérek, Weisz Andor és Viktor, Preszly Aladár, Hamburg Albin, Géza és Lajos, Pehán Margit, Siska Erzsike, Sebastiani Hortense, Wanka Feri, Kirényi Zelma, Leustách Emilia és Mariska, Mátyus Klótild, Reicher Irma és Paulovics Amália, Diószeghy Róza (hiányosan), Dessewffy László, Teszary Laczika, Jakobei László, Frisch Ida, Grünhut Aurél, Baghy Béla, Spitzer Kornélia,

*) Több kis olvasóm értesít, hogy beküldött adományait a kimutatásban nem találja felelmitve. Minthogy minden beérkezett adományt ki is mutattam, kis olvasóm panaszána oka egyszerűen az, hogy küldeményük nem érkezett kezemhez. Szükséges tehát, hogy a postahivatalnál felszólaljanak (reklamáljanak) s hogy ekként kideríthessék, hová tévedt az illető küldemény. F. b.

Somssich Géza. Jankó Gizella és János, gr. Szapáry György, Lőrincz és József, Györy Tibor, Szentiványi Toncsi és Józsi, Szalay Magdolna,

May Aladár, Früchtl Károly, Hirschfeld Ede (hiányosan) Beökönyi Irma és Margit, Külker Mari, Demjanovics Anna, Szlavkay Jolán, Irma és Zoltán, Puck Laura (hiányosan), Hofbauer János, Freund István, Kaczvinszky Mariska és János, Hábel József és Vincze, Fekete Rózsa és Jolán, Göllner Béla, Wallerstein Aladár és Mór, Schranz Andor, Jaulusz Gyula és István, Hirsch Aranka és Gyula, Klein Henrik és Mór, Almássy Emmi és Imre, Zákó Emma, Kézmárszky Marianna és Eszter, Karlovitz Irénke, Blaskovics Fridolin, Weisz Mariska és Klára, Balczár Irénke, Bisztray József, Laszkáry Biri és Ilona, Brusck Irma, Polá-

kovits Ernő és Zsiga, Djetl Gusztó, Kepf Irén, Majláth Anna, Fácánkerti tanyai iskola növendékei, Fülöpp Regina és Kálmán, Deutsch Ödön, Réczey Janka, Schwarz Ferencz és Armin, Bér Etel, Vértessy Aranka és Géza, Szieber Sándor, Scherer Anna, Faragó Pista, Duchon Irma s Beatrix, Mandel Emma és Józsi, Kugelka Berta és Béla, Hitve Ödön, Szeremley Lajos, Pápai Sándor, Kozma Sándor, Mészelyi Sándor s Gyula, Dinyés Jenő, Jezovits Ilka és Kálmán, Koller Ilona, Jelinek Kata és Emma, Mészáros Rózsa, Lichtmann Mór, Bányai Béla, Fertig Mariska, Poszvek Nándor, Hacker Sámuel (hiányosan), Wágenhuber Lajos, Tamás Sándor és Gyula, Brogyáni Mariska, Deutsch Ödön, Ányos Viola és Sári, Kiss Etelka, Toldy Erzsike és Viktorika,

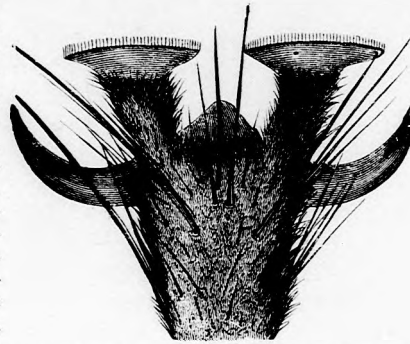
Deutsch Arthur, Vladár Vilma, Sárközy Kázmér, Marcsekényi Ottmár és Emil, Valther Ilonka és Mariska, Szentirmay Béla, Leipziger Margit,

Steuer Géza, Reiner Gyula (hiányosan) Segesváry Ödön, Steinitz Hermin és Jenni, Spitz Regina, Zsigmond és Ede, Farkas Jani és Pista, gr. Sigray-St. Marsan Sándor, Boróczy Irénke, Baur Ödönke, gr. Lamberg Ladislaja és Fülöp, Maderspach Sándor és Feri, Csernyus Matild és Klémi, Fürst Aranka és Bertalan, Peschke Bella, RikMariska és Irénke, Unger Irma és Feri, Farkas Ida, Cserna Ilonka, Margit és Erzsike, Siklósy Irma, Gyula és Józsi, Nagy Lotti, Brenner Száli, Czebrían István Laky Gizella,

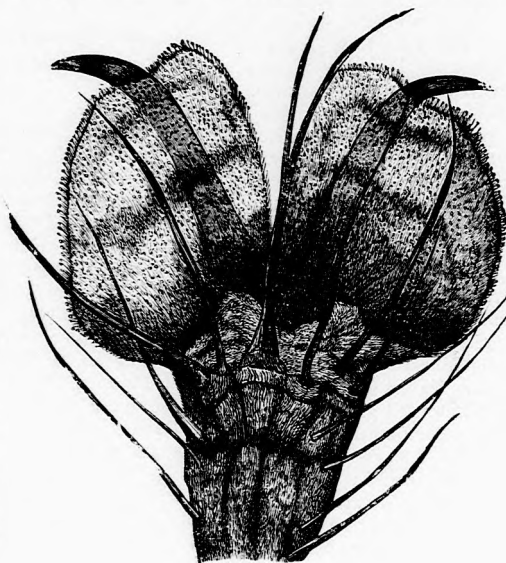
Pojlák Anna, Bayer Anna, Mari és Manó, Walter Vilma, István és Ferencz, Péczely Géza, Bak Hermina, Ilona és Vicza, Leichter Etelka, Schlessinger Mihály, Köllner Károly, Ruisz Teréz és Antal, Mészöly Anna, Julianna és István, Nagyfejeő Malvin, Ilona, István és Kálmán, Ribianszky Ilonka, Denk Bella, Kubinyi Pál és Jani, Roxer Terézia, Zajzon Irma és János, Fuchs Margit, Lengyel Sándor, Gábor és Lajos.

*
A »KIS LAP« XVI. köt. 12-ik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Cserna Ilonka, Margit és Erzsike, Unger Irma és Feri, Siklósy Irma, Gyula és Józsi, Czebrían István, Laky Gizella, Walter Vilma, István és Ferencz, Ruisz Teréz és Antal, Biró

Margit, Makucz Rezső és Béla, gr. Szapáry Lőrincz, Ribianszky Ilonka, Roxer Terézia, Kubinyi Pál és Jani, Lengyel Sándor, Gábor és Lajos.

A LÉGY LÁBA. I. (Lásd a 253. lapon.)

A LÉGY LÁBA. II. (Lásd a 253. lapon.)

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület

Budapest 1879. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.